

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

1. ขอบเขตการศึกษาคั้งนี้เป็นการวัดระดับอุปนิสัย 7 ประการสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพผลยิ่ง ซึ่งจะทำการศึกษาในนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่
2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ภาควิชา เกรดเฉลี่ย ของภาคการศึกษาล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสม ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมาก สถานภาพของบิดา/มารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา จำนวนเพื่อนสนิท ประวัติการทำงาน พิเศษหรือมีรายได้เสริม ประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม นักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ ประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัย สำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพผลยิ่ง อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 คือการเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 2 คือการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 คือการทำให้สิ่งสำคัญก่อน อุปนิสัยที่ 4 คือการคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 คือการเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 คือการฝึกพลังประสานความต่าง และ อุปนิสัยที่ 7 คือการปล่อยใจให้จมอยู่เสมอ

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ทั้ง 3 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาภูมิศาสตร์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และภาควิชาไทยศึกษา ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 755 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 13 มกราคม 2554 เวลา 09:25:27 น.)

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาคั้งนี้กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 262 ราย ซึ่งคำนวณโดยใช้วิธีของ Taro Yamane (สมเดช บุญประจักษ์, 2551) ที่ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ดังนี้

แสดงวิธีการคำนวณได้ดังนี้

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
 N = จำนวนสมาชิกประชากรทั้งหมด (755 คน)
 e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5

แทนค่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{755}{1 + 755(0.05)^2} \\ &= 262 \text{ คน} \end{aligned}$$

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณข้างต้น นำมาสุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) และวิธีการเลือกตัวอย่างแบบใช้โควตา (Quota Sampling) (กฤษณี รื่นรัมย์, 2551) โดยสุ่มเลือกตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นปี ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากร (ข้อมูลนักศึกษาคณะการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2553)

ชั้นปี	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	215	75
2	201	70
3	180	62
4	159	55
รวม	755	262

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้งหมด 262 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (แบบวัดอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิต และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง)

2) **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** ทำการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง (Covey, 2004) โดยหนังสือหลักที่ใช้ในการศึกษาคือ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง ซึ่งได้รับการแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย นพดล เวชสวัสดิ์ และคณะ จันทรเจ้าฉาย (2548) ตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ภาควิชา เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสม ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมาก สถานภาพของบิดา/มารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริม ประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

ส่วนที่ 2 แบบประเมินตนเอง ซึ่งนำมาจากแบบประเมินตนเอง 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของ Covey (2010) อันประกอบด้วย แบบวัดอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิตและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

รายละเอียดของแบบประเมินตนเอง มีดังนี้

แบบประเมินตนเองแบ่งออกเป็น 9 ส่วนหลัก ในแต่ละส่วนประกอบด้วย

ข้อความจำนวน 3 ข้อความ ดังนี้

1. อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์
 - ฉันแสดงความเมตตาและความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น
 - ฉันเป็นคนรักษาสัญญาและให้คุณค่าต่อข้อผูกพัน
 - ฉันไม่พูดถึงสิ่งที่ไม่ดีของผู้อื่นลับหลัง
2. อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต
 - ฉันสามารถรักษาความสมดุลในแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิต การงาน ครอบครัว เพื่อน และอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม
 - เวลาทำงาน ฉันคำนึงถึงความเกี่ยวข้องและความต้องการของคนอื่นที่กำลังทำงานให้
 - ฉันทุ่มเทในสิ่งที่ฉันทำ แต่ไม่ถึงกับทำให้หมดแรงหรือหมดสภาพ
3. อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นมาก่อน
 - ฉันควบคุมชีวิตตัวเองได้
 - ฉันทุ่มเทความพยายามในสิ่งที่ฉันสามารถทำได้ มากกว่าในสิ่งที่ฉันไม่สามารถทำได้
 - ฉันรับผิดชอบต่ออารมณ์และการกระทำของฉันมากกว่าที่จะโทษผู้อื่นหรือสิ่งรอบข้าง
4. อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ
 - ฉันรู้ว่าฉันต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิต
 - ฉันจัดการและเตรียมสิ่งต่าง ๆ เพื่อไม่ต้องทำสิ่งนั้น ๆ แบบฉุกเฉิน
 - ฉันเริ่มต้นแต่ละสัปดาห์ด้วยเป้าหมายที่ชัดเจนว่า ฉันต้องการทำอะไรให้สำเร็จ
5. อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน
 - ฉันมีวินัยในการทำตามแผนต่าง ๆ (ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ไม่ปล่อยเวลาให้สูญเปล่า และอื่น ๆ)
 - ฉันไม่ยอมให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญในชีวิตหายไปเพราะกิจกรรมที่วุ่นวายในแต่ละวัน
 - สิ่งต่าง ๆ ที่ฉันทำทุกวันมีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ฉันประสบความสำเร็จในชีวิต

6. อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ
 - ฉันให้ความสำคัญกับความสำเร็จของผู้อื่นเท่า ๆ กับของฉันเอง
 - ฉันร่วมมือกับผู้อื่น
 - เวลาแก้ไขข้อขัดแย้ง ฉันพยายามหาวิธีที่ทำให้ทุกฝ่ายได้ประโยชน์
7. อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา
 - ฉันเป็นคนอ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น
 - ฉันพยายามทำความเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่น
 - เวลาฟัง ฉันพยายามมองสิ่งต่าง ๆ จากมุมมองของผู้อื่น ไม่ใช่แค่ของฉันเท่านั้น
8. อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง
 - ฉันให้คุณค่าและค้นหาความสามารถที่อยู่ภายในของผู้อื่น
 - ฉันเป็นคนสร้างสรรค์ในการแสวงหาแนวความคิดและวิธีแก้ไข ปัญหาที่ใหม่และดีกว่า
 - ฉันชอบกระตุ้นให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น
9. อุปนิสัยที่ 7 การปล่อยให้คนอื่นอยู่เสมอ
 - ฉันให้ความสำคัญกับสุขภาพกายและความเป็นอยู่ที่ดีของฉัน
 - ฉันพยายามอย่างหนักที่จะสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้อื่น
 - ฉันใช้เวลาในการหาความหมายและความสุขในชีวิต

ลักษณะของแบบประเมินตนเองนั้น เป็นการประเมินตนเองว่าแสดง
ลักษณะอุปนิสัยตามข้อความแต่ละข้อความในแบบประเมินตนเองได้ดีมากน้อยเพียงใด โดยแบ่ง
การประเมินตนเองในแต่ละข้อความออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

- 1 คะแนน คือ น้อยที่สุด
- 2 คะแนน คือ น้อย
- 3 คะแนน คือ ค่อนข้างน้อย
- 4 คะแนน คือ ค่อนข้างมาก
- 5 คะแนน คือ มาก
- 6 คะแนน คือ มากที่สุด

การประมวลผลคะแนนจากแบบประเมินตนเอง มีวิธีประมวลผลดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละอุปนิสัยของแบบประเมินตนเอง แล้ว
พิจารณาว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละอุปนิสัยนั้นอยู่ในช่วงใด ซึ่งกำหนดเกณฑ์เพื่อแปล

ความหมายของคะแนนได้ด้วยการหาอันตรภาคชั้น (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549) แสดงวิธีการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าพิสัยของคะแนนเฉลี่ย}}{\text{จำนวนอันตรภาคชั้น}}$$

โดย

$$\text{ค่าพิสัยของคะแนนเฉลี่ย} = \text{คะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่เป็นไปได้} - \text{คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดที่เป็นไปได้}$$

คะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่เป็นไปได้ คือ 6 คะแนน

คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดที่เป็นไปได้ คือ 1 คะแนน

$$\text{ค่าพิสัยของคะแนนเฉลี่ย} = 6 - 1 \text{ คะแนน}$$

$$= 5 \text{ คะแนน}$$

$$\text{จำนวนอันตรภาคชั้น (จำนวนช่วงของคะแนน)} = 6 \text{ ชั้น}$$

แทนค่า

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{5 \text{ คะแนน}}{6 \text{ ชั้น}}$$

$$= 0.83 \text{ คะแนนต่อชั้น}$$

จึงได้เกณฑ์การประเมินผลคะแนนเฉลี่ยดังนี้

1.00 - 1.83 คะแนน คือ มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับน้อยที่สุด

1.84 - 2.67 คะแนน คือ มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับน้อย

2.68 - 3.50 คะแนน คือ มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับค่อนข้างน้อย

3.50 - 4.33 คะแนน คือ มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับค่อนข้างมาก

4.34 - 5.17 คะแนน คือ มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับมาก

5.18 - 6.00 คะแนน คือ มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับมากที่สุด

2. ประเมินผลในภาพรวมของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

โดยการหาค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนใน 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง แล้วพิจารณาว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนนั้นอยู่ในช่วงใด โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลคะแนน เช่นเดียวกับเกณฑ์การประเมินในแต่ละอุปนิสัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะทั่วไป

1.1 ใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) สำหรับเพศ อายุ ภาควิชา ชั้นปีที่กำลังศึกษา ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่ สถานภาพของ บิดา/มารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา จำนวนเพื่อนสนิท ประวัติการทำงานพิเศษหรือมี รายได้เสริม ประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสร นักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

1.2 ใช้ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สำหรับเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุด และเกรดเฉลี่ย สะสม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดง ความสมดุลของการดำเนินชีวิตและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ใช้ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์คุณลักษณะทั่วไปกับระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐาน ทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิตและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรง ประสิทธิภาพยิ่ง

3.1 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม (t-Test)

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์พหุคูณ โดยใช้วิธีของ Scheffe เพื่อทำ Post Hoc Test เพื่อหาค่าเฉลี่ย ระดับอุปนิสัยของกลุ่มตัวอย่างคู่ใดบ้างแตกต่างกัน จนมีผลทำให้ H_0 ถูกปฏิเสธ โดยทำการทดสอบ พร้อมกันไปทุกคู่

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation analysis) ระหว่างระดับ อุปนิสัยกับระดับอุปนิสัย และระดับอุปนิสัยกับเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดและเกรดเฉลี่ยสะสม โดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient) ซึ่งจะแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรอยู่ในรูปของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

(Correlation coefficient) โดยมักแทนด้วยสัญลักษณ์ r ซึ่งสามารถอธิบายความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ดังนี้

- เครื่องหมาย + และ - หน้าตัวเลขสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะบอกทิศทางของความสัมพันธ์ หาก r มีเครื่องหมาย + แสดงว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน หาก r มีเครื่องหมาย - แสดงว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้าม
- หาก r มีค่าเท่ากับ 0 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน

สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา คือ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถานที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ระยะเวลาในการดำเนินการ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ ใช้ระยะเวลาในการศึกษาทั้งสิ้น 10 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงเดือน สิงหาคม 2554